

HIRVIELÄINONNETTOMUUDET YLEISILLÄ TEILLÄ 1986

TIE- JA VESIRAKENNUSHALLITUS
LIIKENNETOIMISTO

TVH 741921

HELSINKI 1987

HIRVIELÄINONNETTOMUUDET YLEISILLÄ TEILLÄ 1986

Tie- ja vesirakennushallitus
Liikennetoimisto

TVH 741921

Helsinki 1987

ISBN-951-46-9781-2

ISSN-0781-0253

ALKUSANAT

Tie- ja vesirakennuslaitos seuraa hirvieläinonnettomuuksien kehitystä tiekohtaisesti koko maassa. Jäljempänä esitetyt, yleisillä teillä vuonna 1986 tapahtuneita hirvieläinonnettomuuksia koskevat tiedot perustuvat poliisin tie- ja vesirakennuslaitokselle tekemiin onnettomuusilmoituksiin. Tie- ja vesirakennuslaitoksen onnettomuustilaston edustavuus hirvieläinonnettomuuksien osalta on noin 70 %. Hirvieläinkantaa ja metsästyksen tuloksia koskevat tiedot perustuvat Metsästäjäin Keskusjärjestöltä saatuihin tietoihin.

Tämä yhteenveto on laadittu TVH:n liikennetoimistossa. Aineiston kokosi ja analysoi tekniikan ylioppilas Sami Sarkkinen turvallisuusjaoston päällikön Mikko Ojajärven valvonnassa.

Yli-insinööri

K. Härkänen

1. HIRVIELÄINONNETTOMUUDET 1986 JA ONNETTOMUUKSIEN KEHITYS

Tässä raportissa hirvieläimiksi katsotaan hirvet (*Alces alces*) ja peurat (*Odocoileus virginianus*). Poro-onnettomuuksia ei raportissa ole käsitelty.

Hirvieläinonnettomuuksien määrä on vuoden 1980 (2951 hirvieläinonnettomuutta) jälkeen pysytellyt n. 2100-2400 onnettomuuden vuositasolla. Vuonna 1986 poliisin ilmoituksiin perustuvan TVH:n onnettomuustilaston mukaan tapahtui yleisillä teillä 2333 hirvieläinonnettomuutta (v. 1985 2384), joista hirvionnettomuuksia oli 1605 (1642)* ja peuraonnettomuuksia 728 (742). Vuoden 1986 hirvieläinonnettomuuksien määrä väheni vuodesta 1985 n. 2 %. Onnettomuuksissa kuolleiden määrässä ei tapahtunut muutosta mutta vammautuneiden määrä väheni 11 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Taulukko 1. Hirvieläinonnettomuudet ja niiden seuraukset vuosina 1976-1986

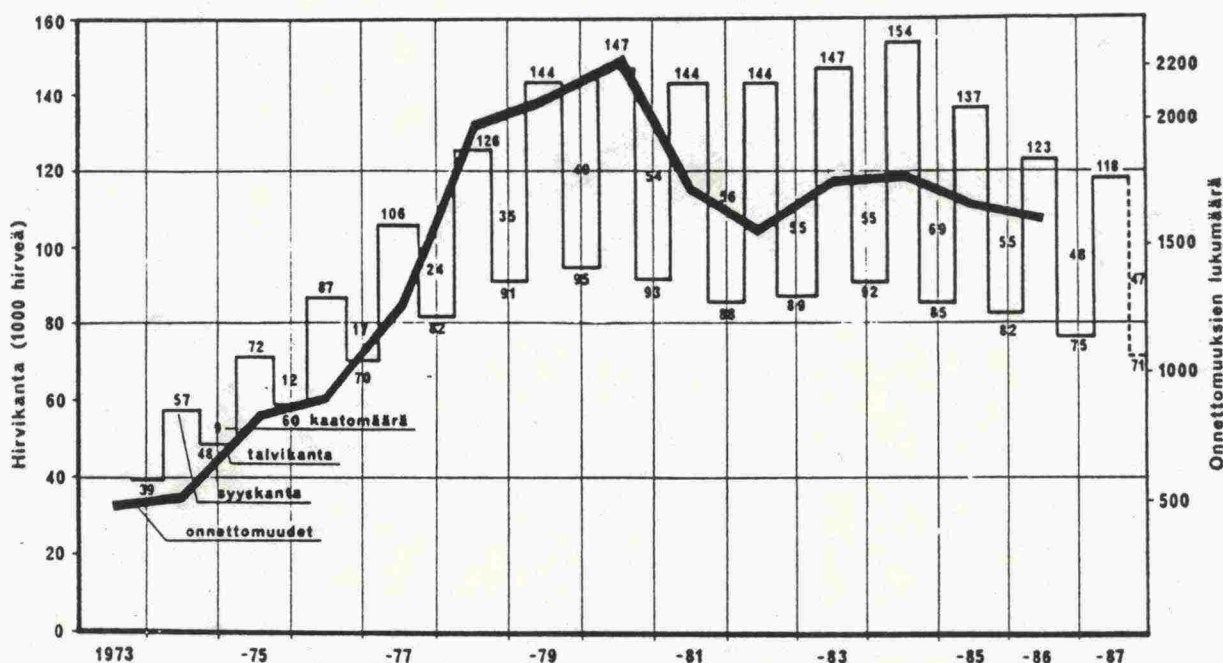
Vuosi		1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Onnettomuuksien lukumäärä	Hirvi	896	1285	1930	2067	2216	1729	1550	1755	1797	1642	1605
	Peura	391	468	736	704	735	587	528	639	654	742	728
	Yht.	1287	1753	2666	2771	2951	2316	2078	2394	2451	2384	2333
Kuolleiden määrä	Hirvi	3	2	3	9	7	3	5	6	5	4	4
	Peura	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1
	Yht.	3	3	3	10	7	3	5	6	5	5	5
Vammautuneiden määrä	Hirvi	221	247	474	413	348	243	266	241	213	257	236
	Peura	6	12	25	11	13	28	6	19	13	18	9
	Yht.	227	259	499	424	361	271	272	260	226	275	245

Vuonna 1986 tapahtui yleisillä teillä 176 (206) henkilövahinkoon johtanutta hirvieläinonnettomuutta. Hirvionnettomuuksia näistä oli 167 (196) ja peuraonnettomuuksia 9 (10). Hirvionnettomuuksissa sai surmansa 4 (4) ja vammautui 236 (257) ih-

*) Suluissa edellisen vuoden vastaava määrä

mistä. Peuraonnettomuuksissa kuoli 1 (1) ihminen ja vammoja aiheutui 9 (18) ihmiselle.

Hirviä kaadettiin v. 1986 n. 12 % vähemmän kuin v. 1985 eli n. 48500 hirveä. Peurojen kaatomäärässä ei ollut oleellista muutosta edelliseen vuoteen verrattuna - kaatomäärä n. 7700 peuraa.

Kuva 1. Hirvikanta ja yleisillä teillä tapahtuneet hirvionnettomuudet vuosina 1973-86

2. HIRVIELÄINONNETTOMUUKSIEN KEHITYS TIE- JA VESIRAKENNUSPIIREISSÄ

Koko maassa yleisillä teillä tapahtuneiden hirvieläinonnettomuuksien määrä väheni siis v. 1986 n. 2 % vuoteen 1985 verrattuna. Huomattavaa onnettomuuksien vähentyminen oli Keski-Pohjanmaan (31 %) ja Oulun (28 %) piireissä. Onnettomuuksien määrä kasvoi merkittävästi vain Kuopion (29 %) piirissä.

Vaikka hirvieläinonnettomuuksien määrä ei oleellisesti vähentynyt vähenivät kuitenkin henkilövahinkoihin johtaneet onnettomuudet lähinnä hirvionnettomuuksien kohdalla 15 %:lla vuo-

desta 1985. Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien määrä väheni mm. Kymen, Keski-Suomen, Vaasan, Keski-Pohjanmaan, Oulun ja Kainuun piireissä. Ko. onnettomuudet lisääntyivät selvästi vain Uudenmaan piirissä. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia oli tarkasteluvuonna yhteensä 4.

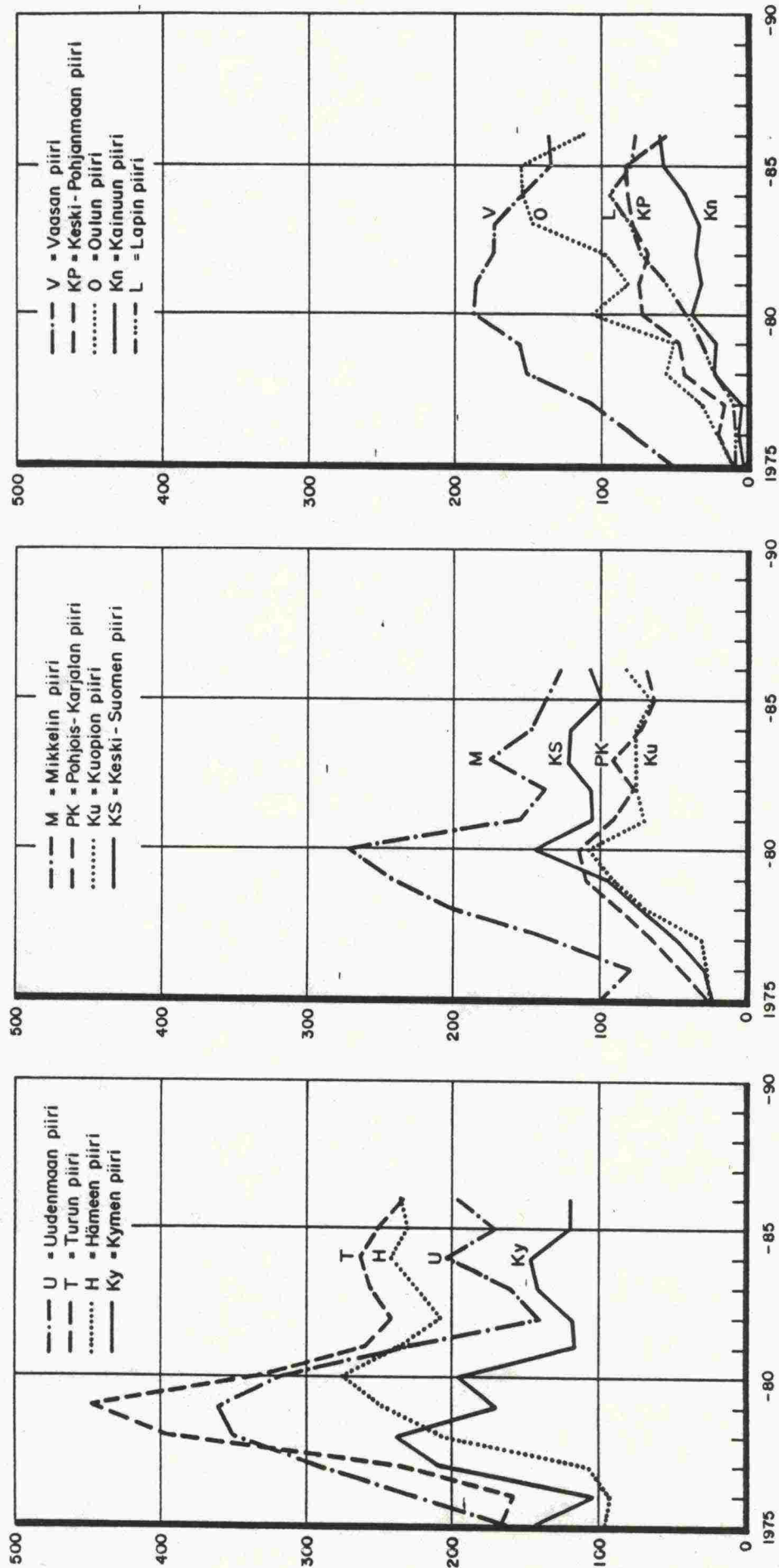
Taulukko 2. Hirvieläinonnettomuudet tie- ja vesirakennuspiireittäin vuosina 1985-86

Piiri	Hirvionnettomuudet							Peuraonnettomuudet							Hirvieläinonnettomuudet yhteensä		
	Kuolemaan johtaneet		Vammoihin johtaneet		Yhteensä			Kuolemaan johtaneet		Vammoihin johtaneet		Yhteensä					
	85	86	85	86	85	86	M %	85	86	85	86	85	86	M %	85	86	M %
U	1	1	20	33	170	197	+16	1	-	-	4	101	90	-11	271	287	+ 6
T	1	-	27	26	250	232	- 7	-	1	4	2	302	317	+ 5	552	549	- 1
H	-	1	34	29	229	235	+ 3	-	-	4	1	314	297	- 5	543	532	- 2
Ky	-	-	16	10	119	119	0	-	-	-	-	2	3		121	122	+ 1
M	1	1	14	14	138	126	- 9	-	-	-	-	5	9		143	135	- 6
PK	-	-	9	8	63	68	+ 8	-	-	-	-	-	-		63	68	+ 8
Ku	-	1	4	6	65	83	+28	-	-	-	-	-	1		65	84	+29
KS	1	-	9	6	99	106	+ 7	-	-	-	-	7	3		106	109	+ 3
V	-	-	19	14	134	135	+ 1	-	-	1	-	11	7		145	142	- 2
KP	-	-	9	1	83	56	-33	-	-	-	1	-	1		83	57	-31
O	-	-	15	8	155	112	-28	-	-	-	-	-	-		155	112	-28
Kn	-	-	9	3	57	59	+ 4	-	-	-	-	-	-		57	59	+ 4
L	-	-	7	5	80	77	- 4	-	-	-	-	-	-		80	77	- 4
Koko maa	4	4	192	163	1642	1605	- 2	1	1	9	8	742	728	- 2	2384	2333	- 2

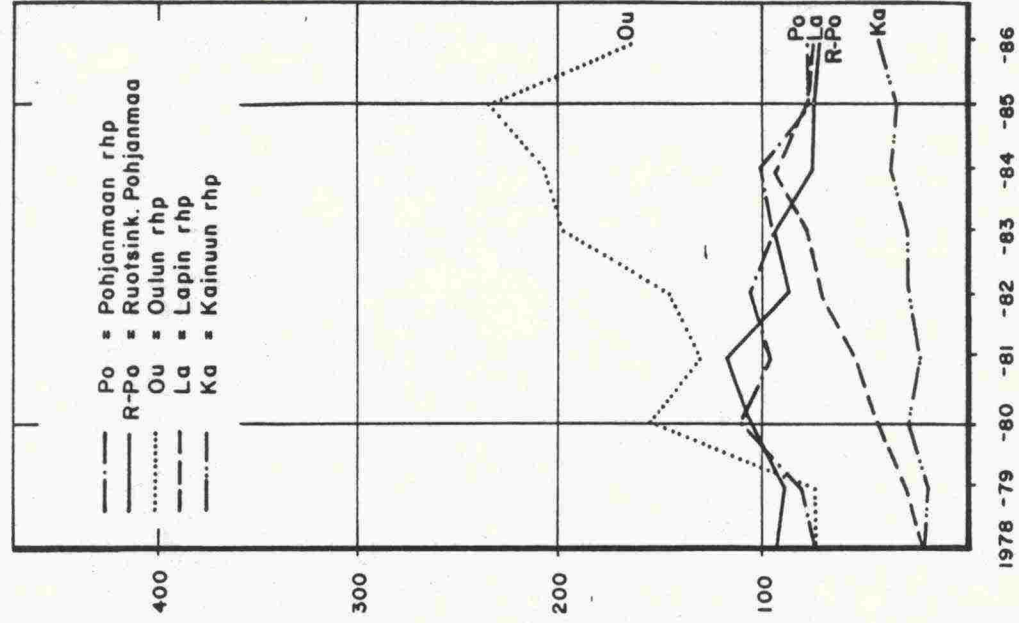
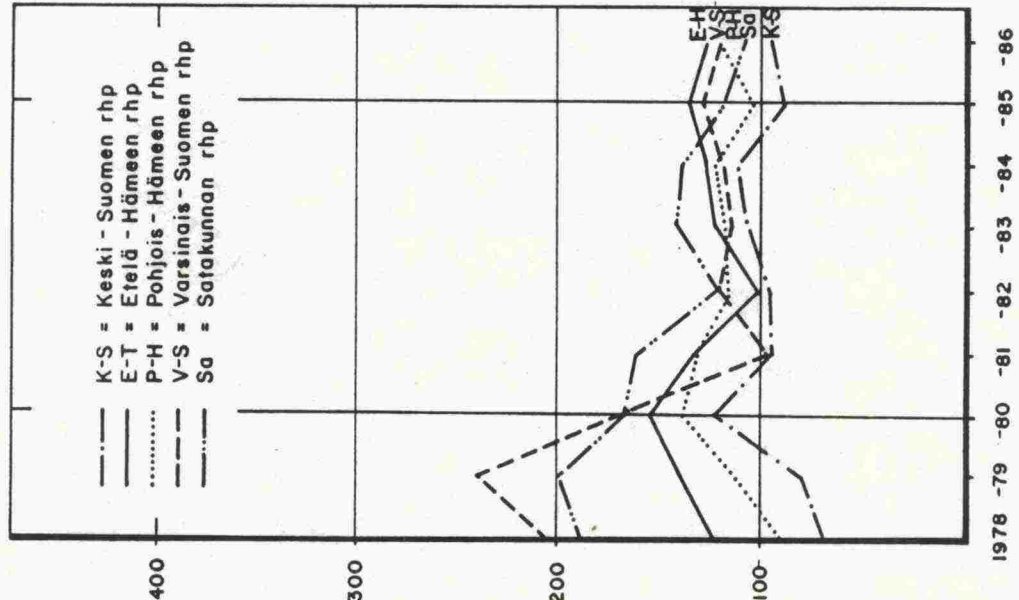
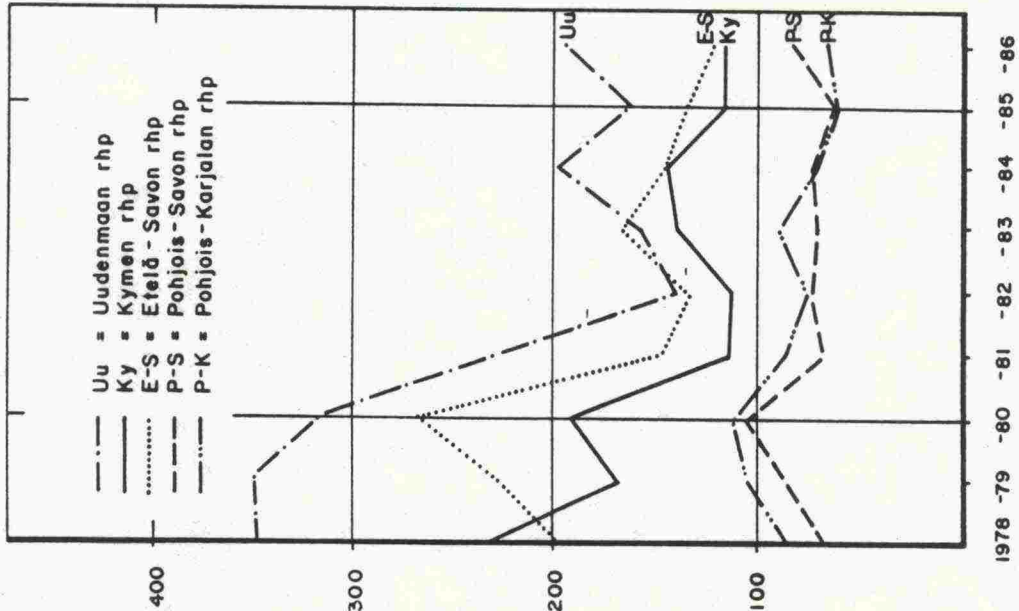
Peuraonnettomuudet ovat keskittyneet Uudenmaan, Turun ja Hämeen piireihin. Näissä piireissä tapahtui yli 95 % kaikista peuraonnettomuuksista. Peuraonnettomuuksien määrä ei muuttunut vuonna 1986 vuodesta 1985 merkittävästi (väheni 2 %).

Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä pysyi myöskin samalla tasolla. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tapahtui 1 (1) ja vammoihin johtaneita 8 (9). Kuolemaan johtaneita peuraonnettomuuksia on vuoden 1975 jälkeen tapahtunut 4 (v. 1977, 1979, 1985, 1986), kussakin onnettomuudessa on 1 ihminen kuollut.

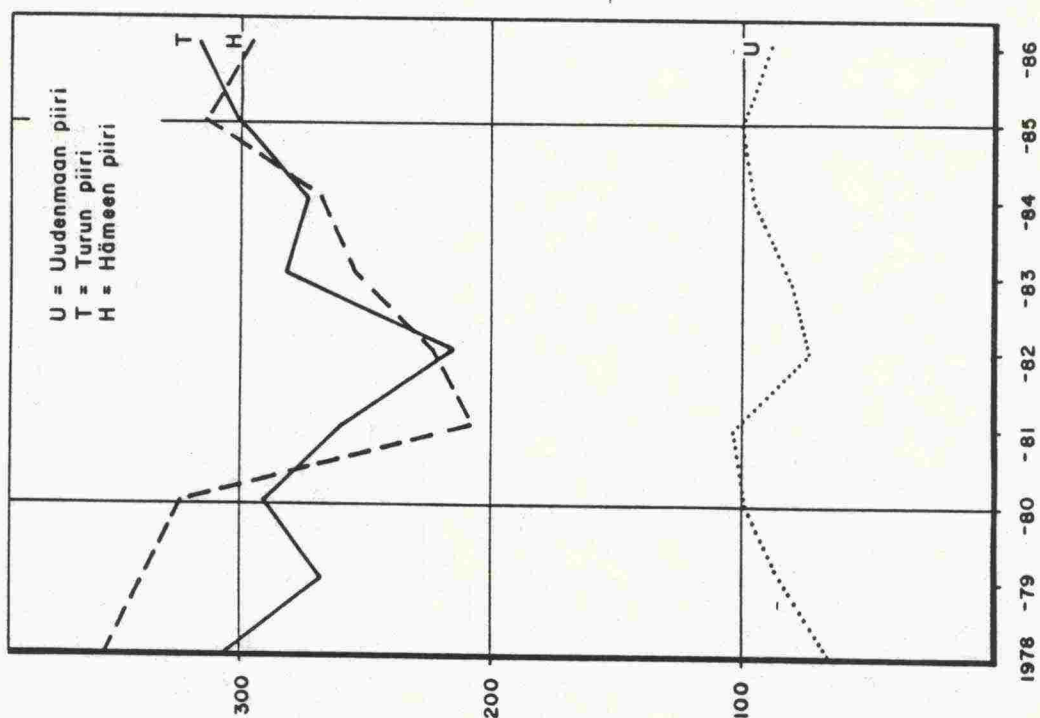
LIITTEET

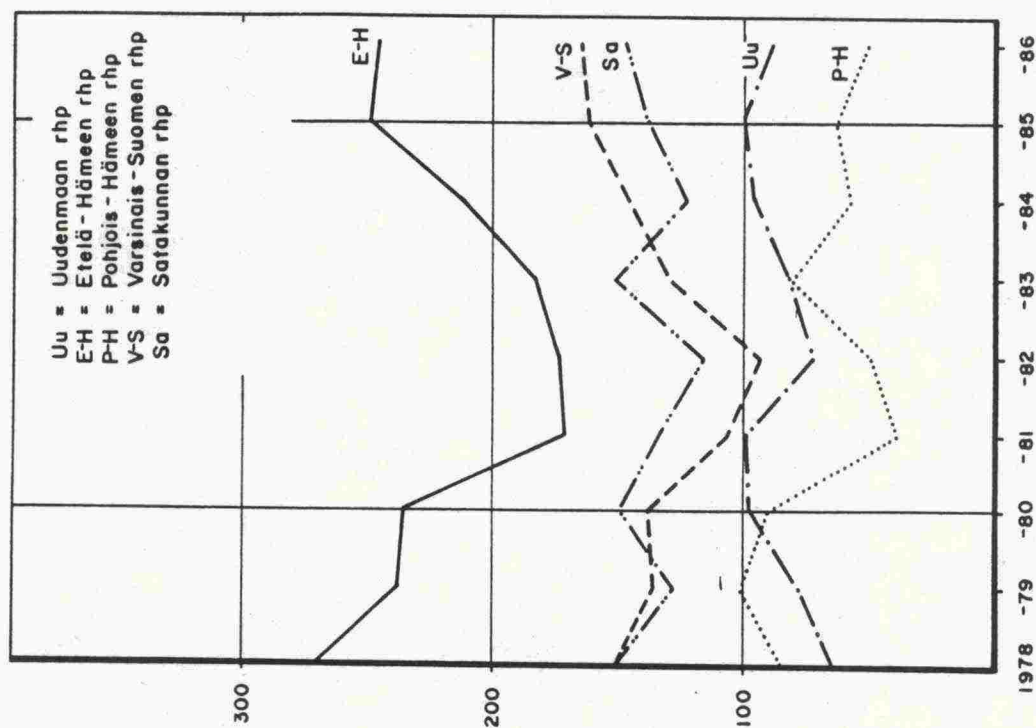
HIRVIONNETTOMUUDET TIE- JA VESIRAKENNUSPIIREITTÄIN VUOSINA 1975-86 TVL:N TILASTOJEN MUKAAN

HIRVIONNETTOMUUKSET RIISTANHOITOPIIREITTÄIN VUOSINA 1978-86

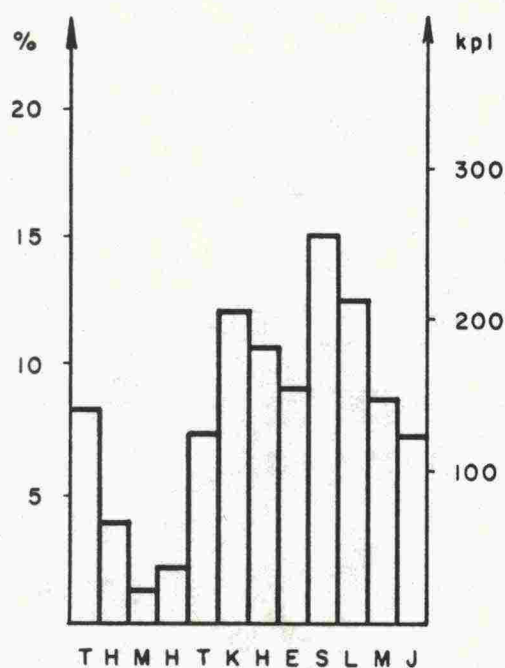

PEURAONNETTOMUUKUDET TIE - JA VESIRAKENNUS-PIIREITTÄIN VUOSINA 1978-86

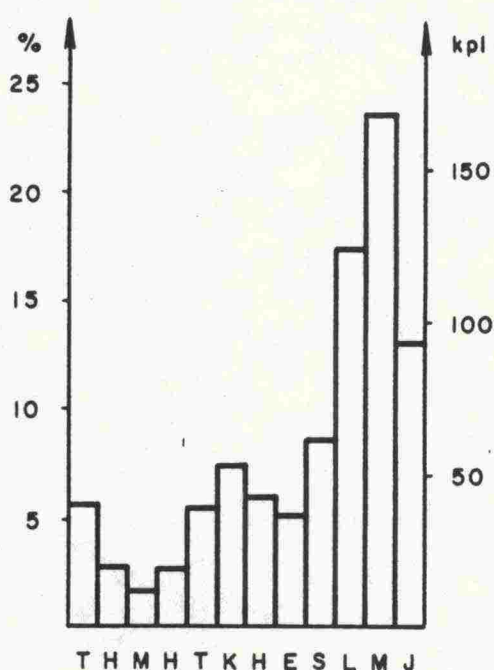

PEURAONNETTOMUUKUDET RIISTANHOITOPIIREITTÄIN VUOSINA 1978-86

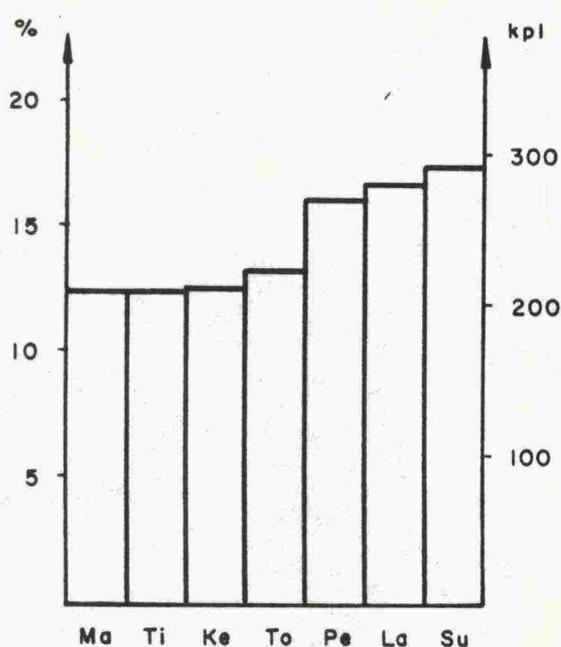
**HIRVIELÄINONNETTOMUUDET
KUUKAUSITTAIN
KA. V. 1984 - 86**

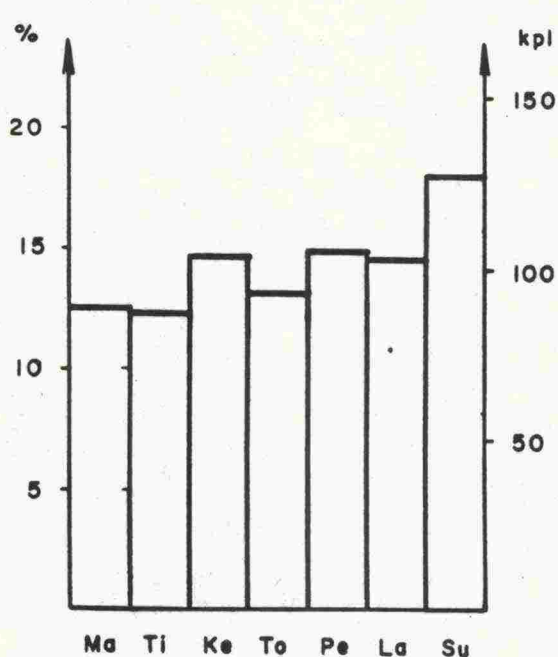
**PEURAONNETTOMUUDET
KUUKAUSITTAIN
KA. V. 1984 - 86**

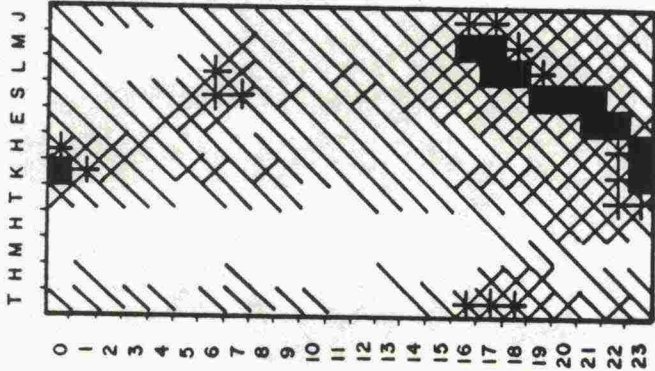
**HIRVIONNETTOMUUDET
VIIKONPÄIVITTÄIN
KA. V. 1984 - 86**

**PEURAONNETTOMUUDET
VIIKONPÄIVITTÄIN
KA. V. 1984 - 86**

U, T, H, Ky JA M PIIREISSÄ

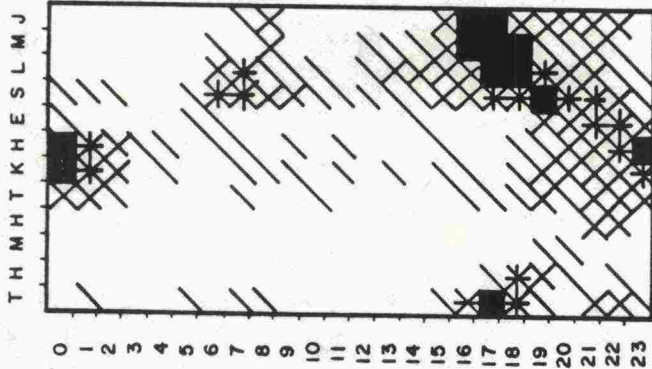
- ☐ $X \leq 1$
☒ $1 < X \leq 3$
☒ $3 < X \leq 8$
☒ $8 < X \leq 14$
☒ $X > 14$

KESKIM. 1000 ONN. / V.

X = ONNETTOMUUKSIEN MÄÄRÄ

0 = 00.00 - 00.59
1 = 01.00 - 01.59
2 = 02.00 - 02.59
...
23 = 23.00 - 23.59

P-K, Ku, K-S, V JA K-P PIIREISSÄ

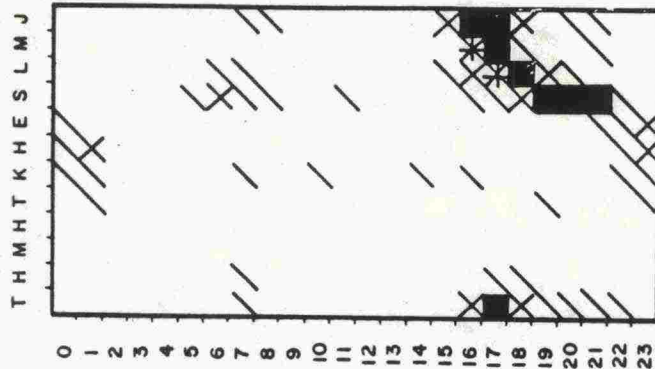
- ☐ $X \leq 1$
☒ $1 < X \leq 2$
☒ $2 < X \leq 4$
☒ $4 < X \leq 7$
☒ $X > 7$

KESKIM. 512 ONN. / V.

X = ONNETTOMUUKSIEN MÄÄRÄ

0 = 00.00 - 00.59
1 = 01.00 - 01.59
2 = 02.00 - 02.59
...
23 = 23.00 - 23.59

O, Kn ja L PIIREISSÄ

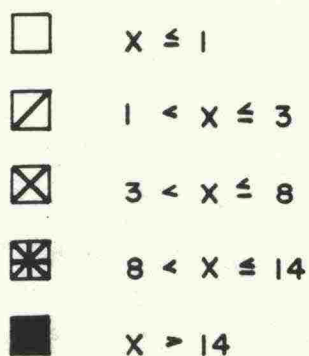
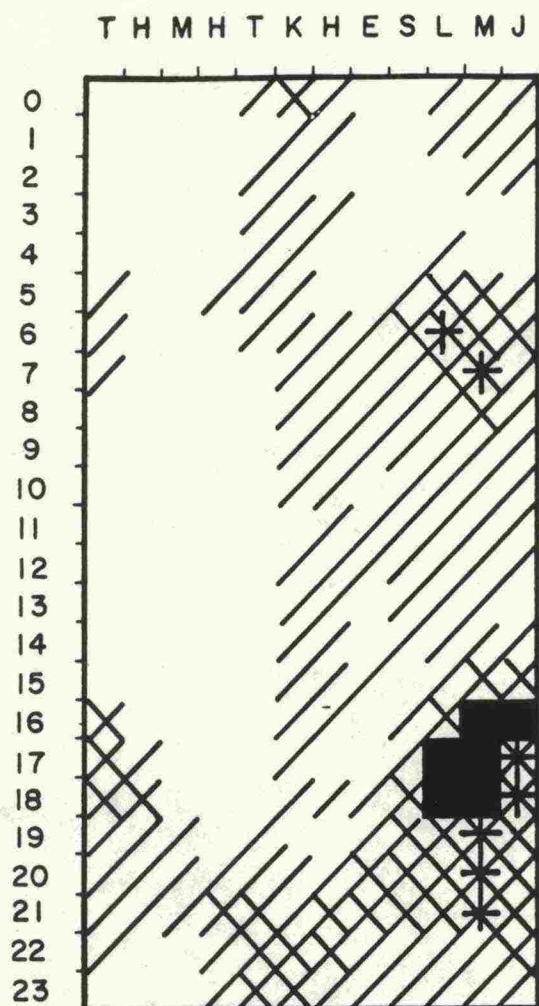
- ☐ $X \leq 1$
☒ $1 < X \leq 2$
☒ $2 < X \leq 3$
☒ $3 < X \leq 4$
☒ $X > 4$

KESKIM. 234 ONN. / V.

X = ONNETTOMUUKSIEN MÄÄRÄ

0 = 00.00 - 00.59
1 = 01.00 - 01.59
2 = 02.00 - 02.59
...
23 = 23.00 - 23.59

HIRVIONNETTOMUUKSET KUUKAUSITTAIN ERI KELLONAIKOINA VUOSINA 1980-86 (KESKIVÄRTI)

X = ONNETTOMUUKSIEN MÄÄRÄ

0 = 00.00 - 00.59

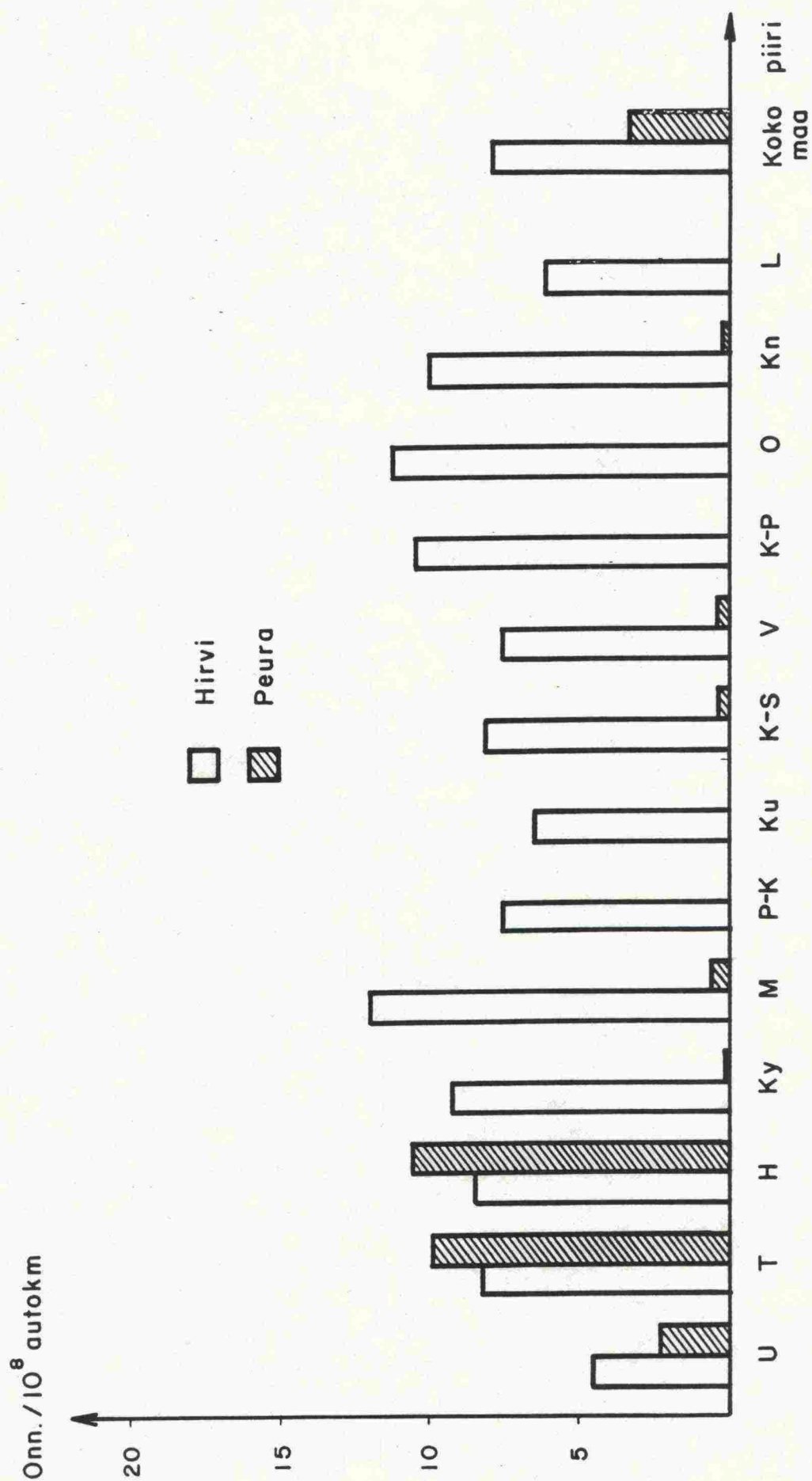
1 = 01.00 - 01.59

2 = 02.00 - 02.59

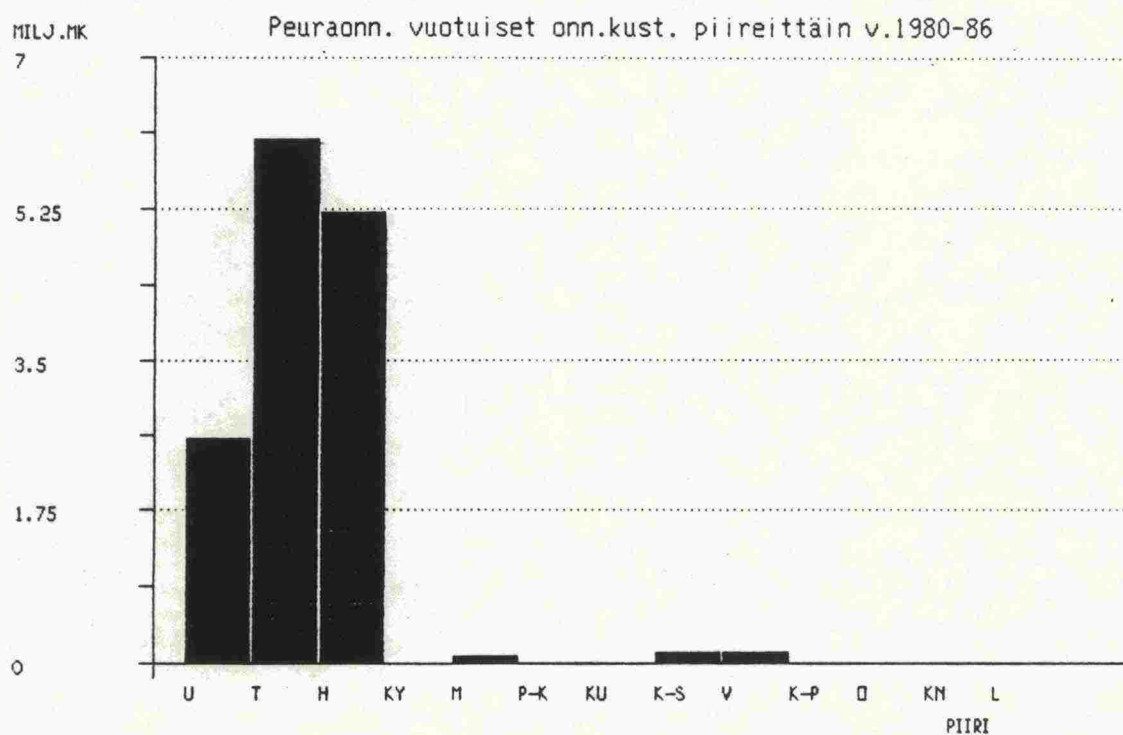
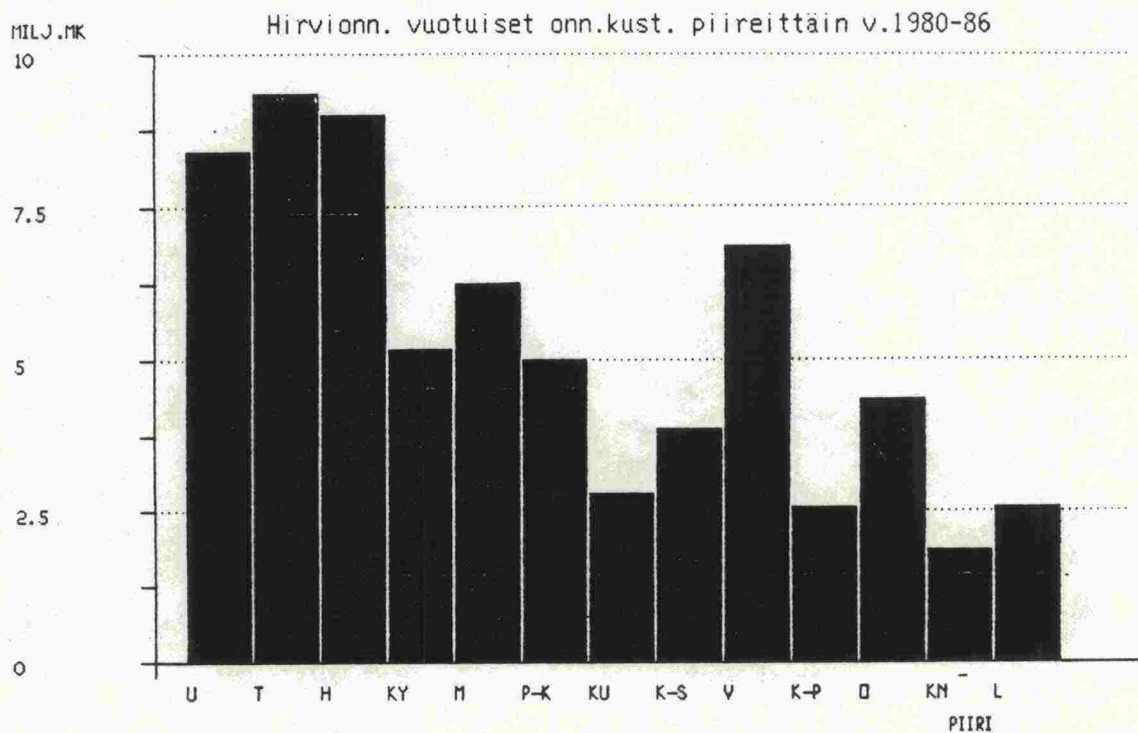
...

23 = 23.00 - 23.59

PEURAONNETTOMUUDET KUUKAUSITTAIN ERI KELLON-
AIKONA VUOSINA 1980-86 (KESKIJARVO) U,T,H PIIREISSÄ

HIRVI - JA PEURANNETTOMUUKSIEN ONNETTOMUUSASTEET PIIREITTÄIN (KA. V. 1984-86)

HIRVENMETSÄSTYKSEN TULOS 1975-1986

Riistanhoito- piiri	V U O S I											
	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Etelä-Häme	601	844	1711	2489	3358	3045	3123	1398	1941	2587	2221	1901
Etelä-Savo	976	1226	1711	2657	4843	7423	6466	4839	4367	5711	2354	2918
Keski-Suomi	578	794	1055	1657	2386	3722	4337	4266	3928	4517	4134	3311
Kymi	1545	2724	4307	5596	6625	3770	2944	3229	2980	5122	2676	2276
Lappi	874	905	1035	1201	1365	1497	1719	2136	2550	4354	6191	6801
Oulun lääni	801	965	1184	1560	2169	3092	4290	7231	8240	11349	9073	9188
Pohjanmaa	580	692	899	1181	1977	3641	6635	8135	6489	7609	4998	4428
Pohjois-Häme	531	626	1162	1467	2350	2784	2791	2737	2266	3337	2462	2256
Pohjois-Karjala	626	690	936	1310	2672	2567	3099	3762	3501	4115	2721	1997
Pohjois-Savo	402	729	980	1284	2432	3720	3952	3348	3050	2791	3138	2593
Ruots.-Pohjanmaa	767	913	1716	2176	2734	3225	3943	4626	5201	4794	3241	2530
Satakunta	849	1309	1760	3312	5064	5052	4957	4250	4090	5067	4148	2419
Uusimaa	1699	2131	2809	4771	5305	5616	4358	2640	2981	3235	2727	1523
Varsinais-Suomi	1458	2400	2863	3965	5707	4608	3564	2325	2210	2763	3004	2189
Kainuu									1189	1492	1733	2078
Yhteensä	12287	16948	24128	34626	48987	53762	56178	54922	54983	68843	54821	48408

Lähde: Metsästäjäin Keskusjärjestö

HIRVENMETSÄSTYKSEN TULOS 1986

	Kaatolupia myönnetty		Kaatettiin aikuisia		Kaatettiin vasaaja		Kaatettu	
	aikuisia	vasoja	uros	naaras	yht.	kaato-%	uros	naaras
Etelä-Häme	1 136	874	2 010	452	626	1 078	94.9	402
Etelä-Savo	1 978	1 070	3 048	850	988	1 838	92.9	522
Kainuu	1 238	910	2 148	777	442	1 219	98.5	414
Keski-Suomi	1 812	1 807	3 619	855	896	1 751	96.6	716
Kymi	1 672	748	2 420	781	777	1 558	93.2	320
Lappi	4 740	2 860	7 600	2 413	2 111	4 524	95.4	1 078
Oulu	5 898	3 674	9 572	2 838	2 866	5 704	96.7	1 697
Pohjanmaa	2 730	1 899	4 629	1 167	1 453	2 620	96.0	833
Pohjois-Häme	1 155	1 198	2 353	508	609	1 117	96.7	537
Pohjois-Karjala	1 571	601	2 172	746	671	1 417	90.2	254
Pohjois-Savo	1 600	1 125	2 725	763	757	1 520	95.0	489
Ruots. Pohjanmaa	1 624	1 058	2 682	780	750	1 530	94.2	448
Satakunta	1 515	1 086	2 601	665	768	1 433	94.6	463
Uusimaa	929	760	1 689	502	379	881	94.8	305
Varsinais-Suomi	1 126	1 148	2 274	562	530	1 092	97.0	536
	30 724	20 818	51 542	14 659	14 623	29 282	95.3	9 014
				10 112				
				19 126			91.9	48 408
								39.5

Valkohäntäpeuran metsästystulokset 1986 (15.10.86-15.1.87)

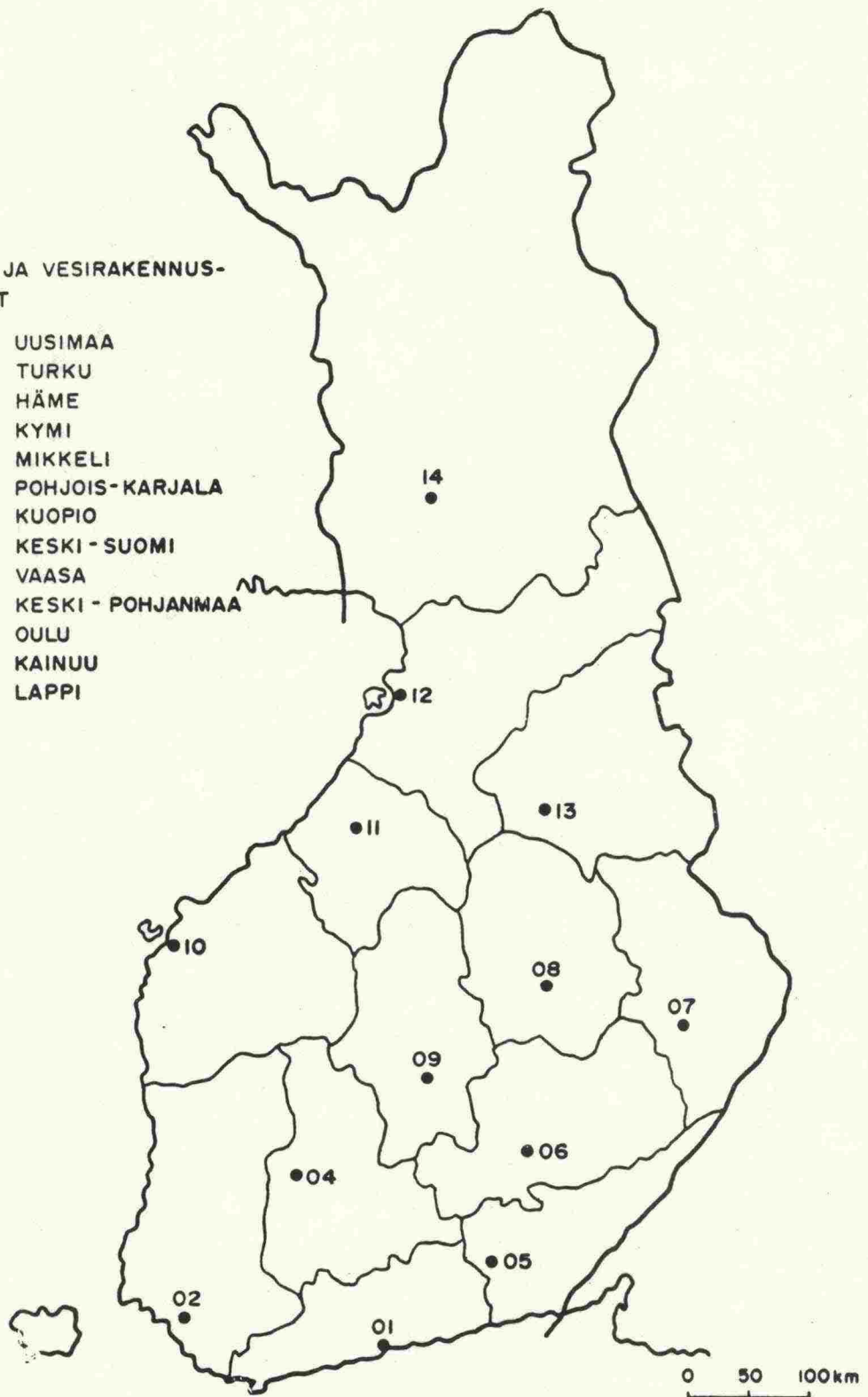
	Kaatolupia		Kaatettiin		Kaatettiin		1985	
	uros	naaras	uros	naaras	yhteensä	kaato-%	vasa-%	kaato-%
Etelä-Häme	1 826	68	575	472	2 114	76.8	50.5	84.7
Etelä-Savo	63	11	15	11	42	46.0	38.1	64.7
Keski-Suomi	53	10	11	10	25	35.4	16.0	43.5
Kymi	30	2	8	11	25	39.6	24.0	42.0
Pohjanmaa	781	186	243	186	722	24.4	58.3	61.1
Pohjois-Häme	104	15	26	15	62	67.4	40.6	74.8
Ruots. Pohjanmaa	1 781	453	581	453	1 914	46.2	33.9	61.6
Satakunta	1 271	187	313	187	776	74.5	46.0	82.7
Uusimaa	1 761	436	552	436	1 941	46.6	35.6	58.6
Varsinais-Suomi	7 738	1 783	2 327	1 783	7 633	74.1	49.1	84.2
						68.3	46.2	77.0

Kaatettujen valkohäntäpeurojen lukumäärän suuruus verrattuna kaatolupien määrään johtuu siitä, että yhdellä kaatoluvalla saa ampua 3 vasaa.

Lähde: Metsästäjäin Keskusjärjestö

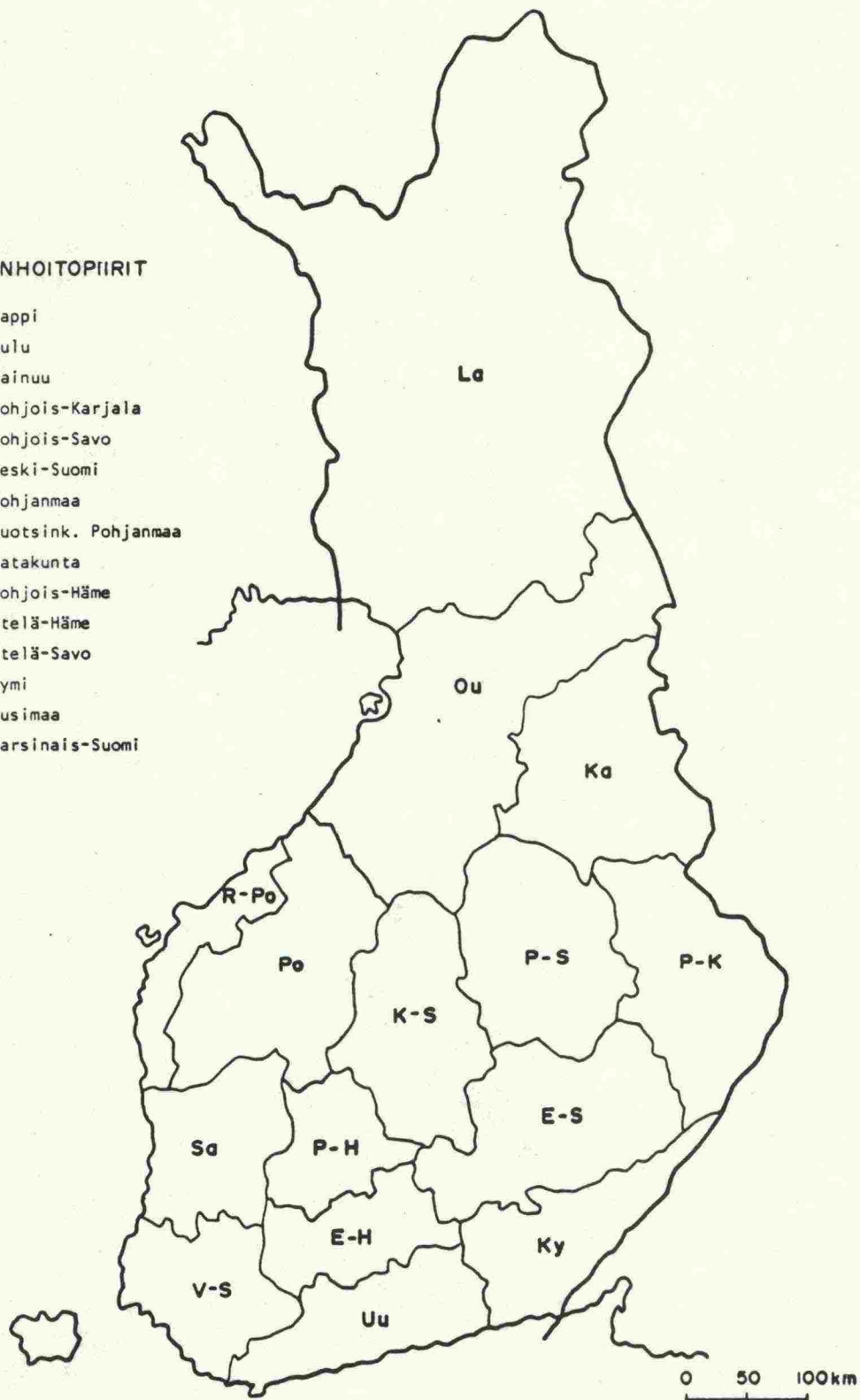
TIE- JA VESIRAKENNUS-
PIIRIT

- 01 ▪ UUSIMAA
- 02 ▪ TURKU
- 04 ▪ HÄME
- 05 ▪ KYMI
- 06 ▪ MIKKELI
- 07 ▪ POHJOIS-KARJALA
- 08 ▪ KUOPIO
- 09 ▪ KESKI-SUOMI
- 10 ▪ VAASA
- 11 ▪ KESKI-POHJANMAA
- 12 ▪ OULU
- 13 ▪ KAINUU
- 14 ▪ LAPPI

RIISTANHOITOPIIIRIT

- La = Lappi
 Ou = Oulu
 Ka = Kainuu
 P-K = Pohjois-Karjala
 P-S = Pohjois-Savo
 K-S = Keski-Suomi
 Po = Pohjanmaa
 R-Po = Ruotsink. Pohjanmaa
 Sa = Satakunta
 P-H = Pohjois-Häme
 E-H = Etelä-Häme
 E-S = Etelä-Savo
 Kv = Kymi
 Uu = Uusimaa
 V-S = Varsinais-Suomi

TÄTÄ RAPORTTIA VOI TILATA JULKAISUNUMEROLLA TVH 741921
OSOITTEESTA: TVH/LOMAKEVARASTO, PL 33, 00521 HELSINKI

ISBN-951-46-9781-2

ISSN-0781-0253